

ÇIPLAK BABALAR

Margit Schreiner 1953 yılında Avusturya'nın Linz kentinde doğdu. Uzun süre Tokyo, Paris, Berlin, İtalya ve tekrar Linz'de yaşadktan sonra şimdi kocasıyla birlikte Aşağı Avusturya'da Gmünd'de yaşıyor. Kitaplarıyla, aralarında Yukarı Avusturya Bölgesi Kültür Ödülü ve Avusturya Edebiyat Onur Ödülü'nün (2009) de olduğu pek çok ödül aldı ve burs kazandı. 2015'te Johann Beer Edebiyat Ödülü'nü ve Heinrich Gleißner Ödülü'nü, son olarak da Anton Wildgans Ödülü'nü aldı (2016). 2018'de *Kein Platz mehr* [Yer Kalmadı] ile Avusturya Kitap Ödülü'ne aday gösterildi. Eserleri arasında; *Ayrılık Üçlemesi*'ni oluşturan *Çıplak Babalar* (*Nackte Väter*, 1997; YKY, 2024), *Ev, Kadınlar, Seks.* (*Haus, Frauen, Sex.*, 2001; YKY, 2023) ve *Sevmek Dedikleri* (*Heißt lieben*, 2003; YKY, 2022) romanlarının yanı sıra *Hayal Kırıklıkları Kitabı* (*Buch der Enttäuschungen*, 2005; Metis, 2008), *İnsan Dengesi* (*Das menschliche Gleichgewicht*, 2015; YKY, 2018), *Schreibt Thomas Bernhard Frauenliteratur?* (2008), *Die Tiere von Paris* (2011) kitapları yer almaktadır.

Serap Gülerçin Karluk Denizli'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini İstanbul'da tamamladı. Viyana Üniversitesi'nde Sanat Tarihi okudu. Tasarım ve yazılım alanında bir süre çalıştıktan sonra Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde Resim Bölümü'nü bitirdi. Resim çalışmalarına devam ederken bir yandan da çevirmenlik yapıyor.

Margit Schreiner'in
YKY'deki kitapları:

İnsan Dengesi (2018)
Sevmek Dedikleri (2022)
Ev, Kadınlar, Seks. (2023)
Çıplak Babalar (2024)

MARGIT SCHREINER

Çıplak Babalar

Roman

Çeviren
Serap Gülerçin Karluk

YAPI KREDİ YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

- Babamın Dişleri • 9
Çıplak Babalar • 25
Babamın Şatosu • 45
Vedalaşma • 67

“Yaşam yolculuğumuzun varış noktası ölümdür.”
Montaigne

Babamın Dişleri

Linz'e gelmemden bir gün sonra, cenazeden bir gün önce annemle ben arabayla babamın tabuta yerleştirilmiş halde sergilendiği mezarlığa gittikten ve oval, solgun yüzlü biri tabutun arkasındaki köşeden bize merhumu son bir kez görmek isteyip istemediğimizi sorduğunda annem hemen "evet" dedikten ve solgun yüzlü kişi önce çiçeklerle çelenkleri kenara çekip ardından özenle tabutun kapağını açtıktan ve biz, babamın şahlanmış, çarpık cesedini –kafası geriye yaslanmış, ağzı tamamen, gözleri yarı açık, öyle ki dehşet verici bir an için babamın gözyuvarlarının gözkapaklarının altında hareket ettiğine ve bakımevinde yattığı aylar boyunca yaptığı gibi bir anneme bir bana baktığına emindim– yani işte annemle ben, şahlanmış, adeta bir krampla kasılıp kalmış, o denli zayıf ve gergin, ölüm haberinin hemen ardından annemin lacivert kravatla birlikte bakımevine getirdiği kısa kollu bej gömleğin altında kolları kemikli ve kırmızı kahverengi lekelerle dolu, uzun zaman önce tüm kırışıklıklarına ve çatlaklarına varıncaya dek bildiğim yüzü tamamen yabancı ve kurumuş görünen –aslında buruşuk olan deri şimdi kemikten kemiğe iyice gerilmiş, burun sivrilmiş– orada yatan babamı gördükten sonra, solgun yüzlü cenaze levazımatçısı tabutun kapağını kaldırdıktan ve kendi bile şahlanmış, cılız, gergin bedenden, sonuna kadar açılmış ağızdan, yarı açık gözlerden dehşete düşünce ve ben onun şimdi bir şeyler, teselli edici ve açıklayıcı bir şeyler söyleyeceğini düşünürken o, annemin birdenbire ve yüksek sesle birkaç kez üst üste "Sonunda aynı böyle görünüyordu işte, aynı böyle" demesinin ardından hiçbir şey söylemeyip kafasını yana, kapandıktan sonra tekrar tabutun üstüne yerleştireceği ve şimdi bir çeşit rafın üstüne koyduğu çiçeklerle çelenklere çevirdikten sonra ve ben annemin koluna girip onu adeta çekerek babamın cesedinden uzaklaştırdıktan ve cenaze salonunun kapısına sürüklediğimde bile babama "Aynı böyle görünüyordun, aynı böyle" diye seslenmesinden sonra ve ertesi gün cenazede cenaze salonundan veda salonuna taşınan tabutu takip ettikten –önde elinde bir çeşit

asayla solgun, oval yüzlü kişi, ardında annem, üvey kız kardeşim ve ben, bizim arkamızda da cenazeye katılan konuklarla akrabalar–ve annemle babamın eski bir tanıdığı olan papaz Innerlohinger veda salonunda yaşam ve ölüm üzerine, sanki aralarındaki fark çok ufakmış, neredeyse hiç yokmuş gibi bir konuşma yaptıktan ve üzerinde annemin, üvey kız kardeşimle benim ısmarladığımız beyaz gül demetiyle veda salonunun tam ortasında pencerenin önünde duran tabut papazın veda konuşması sırasında tavşanların hoplayıp zıpladığı geniş bir tarla manzarasına karşı konumlandırıldıktan sonra ve nihayet ardımızdaki akrabalar ve tanıdıklarıyla, koyu renk giysili dört adam tarafından taşınan babamın tabutunun arkasında, bir patikanın sonundaki arabaya yüklenene dek onu takip etmek için salonu terk ettikten ve araba arkadaki iki kırmızı lambayı uzun bir süre daha görelim diye farlarını yakarak yavaşça krematoryuma doğru hareket ettikten sonra, birdenbire içimde varlığının farkında olmadığım bir şey yükseldiğinde ve kendimi geri dönüşü olmayacak şekilde uzaklaşan babamın sımsıkı kapanmış tabutunun üstüne atıp yumruklarımın ona vurmaya, haykırmaya, ağlamaya istediğim halde tanıdıklarıyla akrabalar çoktan başsağlığı dilemeye gelmiş olduğundan güçlükle kendimi tutmaya çalıştığımında, tam o sırada aniden annem elime sert, sivri, kaygan bir şey tutuşturdu.

O şeye herkesin gözü önünde bakmamamın daha iyi olacağını hemen anladım. Sağ elimle taziyeye gelen konukların ellerini sıkarken onu sol elimde tuttum. Nihayet başımı çevirip terden sırlıklam olmuş elimi açabildiğiminde –o sırada güneşin bulutların arasından çıkmakta olduğu ve kuşların cıvıldaışı hâlâ aklımda–avucumda tuttuğum şeyin bir takma diş olduğunu gördüm. Daha doğrusu bir takma dişin üst kısmı. Tam o anda gencecik, hoş, uzun saçlı kuzinim yanıma gelmemiş olsa nasıl tepki verirdim bilmiyorum. Takma dişi, annemin bana cenaze için ödünç verdiği astragan mantonun cebine koyup kuzininin koluna girdim.

Çoktan eve varıp da bir an için yalnız kaldığımızda, çünkü cenaze için Ruhr Bölgesi'nden gelen teyzem tuvalete girmişti, "sende durmalı" dedi annem.

"Ne" dedim, "bende durmalı?"

"Dişler" dedi ve alt dudağı titredi, "dişleri."

"Anne", dedim, "tamam". Ama alt dudak titremeye devam etti.

"Ya sende ya da hiç kimsede" dedi. O sırada teyzem tuvaletten gelince annem sustu.

Gece annemle karşılaştığımda tuvalete kalkmıştım, o da mutfakta ocağın üstündeki bir tencereye dikmişti gözlerini, bana "Gömleklerini kimse istemiyor" dedi. Evim her türlü giysi ve kitapla dolu olduğundan gömlekleri benim de alamayacağımı söyleyince "Sen dişleri aldın ya" dedi.

Bütün bunları şoka bağlıyorum. Gözlerinde yine, yıllarca önce bir öğle yemeğinden sonra babamın da orada olduğu sırada aniden, seksen yaşındaki birinin yetmiş yaşındaki biriyle yatmak istemesinin bence normal olup olmadığını sorduğu zamanki ifade vardı. Bunu hâlâ arzulayıp arzulamamasına bağlı, yani her ikisinin de hâlâ arzulayıp arzulamamasına, dedim.

Şimdi her ikisi de bir bardak suyun içinde –biraz itince suyun içinde hafifçe dönüyorlar– Berlin'deki evimde banyoda aynalı bir dolapta, aynı şekilde itince hafifçe dönen kendi dişlerimin (parsiyel protez denen üç diş) altındaki bir rafta yüzüyorlar.

Zaman zaman ikisinin de suyunu yeniliyorum. Uzun süre unuttur-sam suyun çoğu buharlaşıyor, dişler küfleniyor. Pürüzleniyorlar, üzerleri gri bir tabakayla kaplanıyor, fırçayla temizlenmeleri gerekiyor.

Elbette babamın organik bir parçası değildi onlar, ancak yirmi iki yıl boyunca takmıştı onları.

Babam elli bir yaşındayken, annemin bana hamile kalmasından kısa bir süre önce, bir kalp krizi geçirmiş. Birkaç kez anlatmıştı bunu bana. Fark edilmeyen, sessiz sedasız bir kalp krizi olduğunu söylemişti. Sadece kendini daha sık hasta hissetmiş ama zaten çok fazla ya da çok az (hangisiydi unuttum) mide asidi olduğundan kendini çoğu zaman hasta hissettiği için krizi fark etmemiş. Tek dikkat çekici olan, özellikle uzun yürüşlerden, dağ tırmanışından, yürüyüşten, koşu ve bisiklet sürüşünden sonra hasta olmasıymış. Öncesinde yüzme, tırmanış, yürüyüş, koşu ve bisiklet onu evdeki ya da bürodaki işinden daha fazla hasta etmiyormuş.

Bir ara herhangi bir sebepten (galiba midesi yüzünden) röntgen çektirmiş ve o zaman ortaya çıkmış.

Doktor: Oturun Bay Mirwald.

Babam: İyi de niye?

Doktor: Kalp krizi geçirmişsiniz Bay Mirwald.

Babam: Aman Tanrım. Nasıl olur?

Doktor: Yüksek tansiyonunuz var mı?

Babam: Hayır.

Doktor: Sigara içiyor musunuz?

Babam: Bir sene önce bıraktım.

Doktor: Belki de dişlerdendir.

Bunun üzerine bütün dişlerini çektirdiğini ve ardından bir aylığına Bad Tatzmannsdorf'a tedaviye gittiğini söyledi babam.

Dişlerini çektirmiş ama hâlâ önceden olduğu gibi hasta hissediyormuş kendini. Ayrıca onun her zaman başı ağrırdı. Babamın çoğu zaman bütün bir hafta sonu boyunca karartılmış salonda yattığını hatırlıyorum. Ya da kafa üstü durduğunu. (Mide asitlerini akıtmak için mi?) Ya da hıyar salatası yemediğini (Hıyar salatası benim için en kötüsü derdi.)

Baş ağrılarım bana ondan miras kaldı. Mirası hemen hemen hiç yakınmadan kabullendim. Çoğu okul arkadaşımın babası gibi tümüyle sağlıklı bir babadansa baş ağrılı bir babaya sahip olmayı yeğledim her zaman. Hatta çıbanıyla bile gurur duymuştum.

Bir keresinde babamın sırtında bir çıban çıktı. Kocaman, açık bir çıbandı. Bir yanardağ, kan kırmızı ağızlı bir irin krateri. Babam onu aile doktorumuza, salondaki kanepenin üzerinde, uyuşturulmadan sırtından kestirip aldirtmişti. Annemle ben izleyebildik. Doktor tuhaf, küçük ama geniş bir bıçak kullandı. Buna benzer bir bıçağı birkaç ay önce bir İtalyan bakkalında satıcı henüz kesilmemiş bir parmesanı keserken gördüm. Peynir araba tekerleği kadar büyüktü. Satıcı parmesanı, aile doktorumuzun çıbanı babamı uyuşturmadan sırtından kesip alırken kullandığı bıçak gibi hepsi de o tuhaf bodurluğa sahip daha küçük ve büyük bıçaklardan oluşan bir koleksiyonla parçaladı.

Baş ağrıları babamın içindeki çıbandı. Hoşuma giden şey kimşenin onu kolayca kesip alamayacak olmasıydı.

Karartılmış odada ben de pek çok gün geçirdim, ömrüm boyunca kendimi kötü hissettim. O denli alıştım ki başı ağrımayan insanların olduğunu düşünemiyorum bile.

Babamın kalp krizinin dişleriyle bir ilgisi olduğunu sanmıyorum.